

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№4 (529)
липень-серпень
2016

Головний науковий редактор:
академік НАН України **В.А.СМОЛІЙ**

Наукова рада:

Любомир Винар (Кент, США), *Андреа Граціозі* (Неаполь, Італія), *Зенон Когут* (Едмонтон, Канада), *В.М.Литвин* (Київ), *С.М.Плохій* (Кембридж, США), *Анджеї Поппе* (Варшава, Польща), *О.О.Рафальський* (Київ), *В.Ф.Репринцев* (Київ), *В.С.Степанков* (Кам'янець-Подільський), *Т.Г.Таїрова-Яковлева* (Санкт-Петербург, Російська Федерація), *П.П.Толочко* (Київ), *Б.М.Флоря* (Москва, Російська Федерація)

Редколегія:

Г.В.Боряк, *В.Ф.Верстюк*, *С.В.Віднянський*, *В.М.Горобець*, *О.І.Гуржій*, *В.М.Даниленко*, *О.М.Донік* (заст. гол. ред., відпов. за вип.), *С.В.Кульчицький*, *О.Є.Лисенко*, *М.Р.Литвин*, *І.К.Патриляк*, *Р.Я.Пиріг*, *О.П.Реєнт* (заст. гол. ред.), *В.М.Ричка* (заст. гол. ред.), *О.С.Рубльов* (заст. гол. ред.), *П.М.Сас*, *В.Ф.Солдатенко*, *В.П.Троцинський*, *О.А.Удод*, *Ю.І.Шановал*

Наукові редактори:

канд. іст. наук *О.М.Донік*, д-р іст. наук *О.П.Реєнт*,
д-р іст. наук *В.М.Ричка*, д-р іст. наук *О.С.Рубльов*

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту історії України
НАН України, протокол №11 від 05.07.2016 р.

Відповідальний секретар:

В.В.Григор'єв

Редактори:

С.Г.Архипенко
В.В.Григор'єв

Макет і верстка:

А.О.Михайлова

Формат 70x100/16
Гарн. Century Schoolbook
Папір офсет. №1. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,5. Обл.-вид.арк.21
Тираж 450 прим. Зам. №2657
Підписано до друку 25.08.2016 р.
Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №263 видане Держкомвидавком
України 14.12.1993 р.

Електронна версія:

www.history.org.ua

«УІЖ» індексується в міжнародних
наукометричних базах даних:
EBSCO, Slavic Humanities Index, РИНЦ

Віддруковано з оригінал-макета
у ТОВ «ДІА»

Свідоцтво ДК №1149
від 12.12.2002 р.
Адреса: вул. Васильківська, 45, оф. 400
м. Київ, Україна, 03022
Тел./факс: +380 (44) 257-16-15
E-mail: dia_1997@ukr.net

UKRAINIAN HISTORICAL JOURNAL

Institute of the History of Ukraine, I.F.Kuras Institute of Political and Ethno-National Research.
Founded in 1957. Published 6 times a year. Editor in-chief V.A.Smolii. Address of the editorial office: 4, M.Hrushevs'koho, office 501, Kyiv, Ukraine, 01001. Tel. +380 (44) 278-52-34, fax +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 501, Київ, Україна, 01001
Тел. +380 (44) 278-52-34, факс +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

Науковий журнал. Заснований 1957 р. Виходить 6 разів на рік. © Редакція «УІЖ»

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

*До 150-річчя
від дня народження М.С.Грушевського*

Пиріг Р.Я. Михайло Грушевський: суспільне усвідомлення історичної постаті ... 4	
Еміграційні будні очима Катерини Грушевської: політика та повсякденність (1919–1921 рр.) (<i>вступна стаття й публікація І.Б.Матяш</i>) 11	
З епістолярної спадщини Михайла, Марії та Катерини Грушевських: листи до Д.Петрушевського (1933–1941 рр.) (<i>вступна стаття й публікація О.В.Юркової</i>) 26	

Томазов В.В. Одеські купці брати Янніс і Томас Раллі та їхні нащадки: соціальна адаптація й еволюція родини (XIX ст.) 53	
Вронська Т.В. Сталінські повторники (на прикладі репресування письменниці Зінаїди Тулуб) 72	
Гавришко М.І. (Львів). Чоловіки, жінки й насильство в ОУН та УПА в 1940–1950-х рр. 89	
Падалка С.С. Українське село в умовах соціально-економічного транзиту: трансформації чи виживання? 108	

МЕТОДОЛОГІЯ. ІСТОРІОГРАФІЯ. ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

Герасименко Н.О. З історії української метрології: міри площі 123	
Перкун В.П. Допоміжні історичні дисципліни в Польщі (1988–2015 рр.)... 133	

НА ДОПОМОГУ ВИКЛАДАЧЕВІ ІСТОРІЇ

Щупак І.Я. (Дніпро). Уроки Голокосту в українській історичній науці та освіті: від нарративу до осмислення й постановки суспільного питання про покаяння (до 75-ї річниці трагедії Бабиного Яру)..... 152	
--	--

ІСТОРІОГРАФІЧНА КЛАСИКА

Кордуба М.М. Найважливіший момент в історії України (<i>вступна стаття О.В.Яся</i>) 173	
--	--

РЕЦЕНЗІЇ Й ОГЛЯДИ

Гайденко П.І. Священна ієрархія Давньої Русі (XI–XIII ст.): замальовки влади та повсякденності (<i>Л.В.Мінінкова, Ростов-на-Дону, Російська Федерація</i>) 185	
Українське повсякдення ранньомодерної доби: Збірник документів: Вип.І: Волинь XVI ст. (<i>К.І.Климова</i>) 189	
Ніколаєнко О.О. Польські жінки Наддніпрянської України в другій половині XIX – на початку XX ст.: громадське й приватне життя (<i>І.І.Чертович, Львів</i>) 198	

ХРОНІКА

Боровець І.І. (Кам'янець-Подільський). Міжнародна наукова конференція «Україна і Словаччина на початку Другої світової війни: міфи, реалії, пам'ять», а також чергове засідання Комісії істориків України та Словаччини 217

Калішук О.М. (Луцьк). Міжнародна наукова конференція «Етнічні конфлікти у роки Другої світової війни: досвід Центрально-Східної Європи» 222

Піх О.М. (Львів). II Міжнародна наукова конференція «Українсько-польські відносини в контексті суспільно-політичних і етнокультурних процесів в Центрально-Східній Європі (XX – початок XXI ст.)» 224

Тоїчкін Д.В. II Міжнародна зброєзнавча конференція 227

ЮВІЛЕЇ

Боряк Г.В., Матяш І.Б. До 75-річчя доктора історичних наук, професора Р.Я.Пирога 231

Наукова література, видана Інститутом історії України НАНУ в 2015 р. 237

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

До друку приймаються написані спеціально для «Українського історичного журналу» статті, а також історичні документи, рецензії на нові видання, повідомлення про наукові події й заходи. Статті повинні відповідати визначеним ВАК України нормативам (постанова №7-05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України»).

Обсяг – не більше **30** стор. (1 авт. арк.). Текстовий редактор – не нижче **Microsoft Office 2003**, шрифт – **Times New Roman**, кегль – **14**, міжрядковий інтервал – **1,5**, формат файлу – **.doc**. Якщо при наборі використовувалися нестандартні шрифти («Іжиця», «Litopys New Roman» та ін.), необхідно їх надати (стандартне розташування в ОС Windows: C:/Windows/Fonts).

Текст набирається без переносів слів. Абзаци відступи формуються в матеріалі, а не за допомогою пробілів і табулятора. Таблиці розміщуються в тексті, ілюстрації – в окремих файлах. Посилання виконуються через меню «Вставка» в **автоматичному режимі (!)**.

Автори мають **повідомити**: прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, учене звання, місце роботи, посаду, електронну пошту, телефон (робочий, домашній, мобільний), адресу для листування.

У редакцію слід подавати **роздрукований примірник, електронну копію**, а також **УДК, дві анотації** на 5–6 речень (українською й англійською мовами), **два комплекти ключових слів** (не менше 5–6, українською й англійською мовами).

Редакція має право **редагувати й скорочувати** подані матеріали. Неопубліковані статті, а також електронні носії й ілюстрації авторів **не повертаються**.

Матеріали надсилаються поштою на адресу: редакція «УІЖ», оф. 501, вул. М.Грушевського, 4, Київ, Україна, 01001 або на електронну скриньку: **uhj@history.org.ua**

За зміст статті, достовірність фактів, цитат, дат тощо відповідає автор. Редакція публікує матеріали, не завжди поділяючи погляди їх авторів.